כל כנויי נזירות פרק ראשון נזיר ז.

ואימא שנה. שלריכה למלאות דפעמים ו)יהיה שנ״ג ופעמים שנ״ד ופעמים שנ״ה: **מי מינין.** שנה לימים ג)הכא כתיב עד מלאת (ד) ימי תדש הוא דמנינן לימים ומשום הכי אמרינן דבשלשים של תדש תיירי קרא אבל לא לשנה שאין מונין לה לימים אלא לתדשים: **מתני׳ אמר הריני נזיר אחת קטנה.**

לא תהא פחותה משלשי יום

(ג) ואפילו אמר הריני נזיר יום אחד הרי זה נזיר ל׳ יום לפי שאין נזירות פחותה משלשים. או שאמר הריני נזיר אחת גדולה אפילו אמר שתהא גדולה מכאן ועד סוף העולם הרי זה אינו נזיר אלא שלשים יום כדאמר בגמ׳ דאי אמר הכי משמע דאמר אריבא לי הדא נזירות דשלשים ג)מכאן עד סוף העולם: **גמ׳** אמאי והא מכאן ועד סוף העולם הדא נזירות דשלשים ג)מכאן עד סוף העולם: **גמ׳ ג)אם יש מהלך עד אותו מקום פחות משלשים יום הרי זה נזיר שלשים יום.** דלעולם אין נזירות פחות משלשים. ואם יש משם עד מקום פלוני יותר ממהלך ל׳ יום כגון ארבעים יום או ג׳ יום הרי זה נזיר כמנין הימים דהוי כמאן דאמר הריני נזיר עד מ׳ יום או עד ג׳: **ואמאי אימא הכא נמי.** כי אמר מיכן ועד מקום פלוני ה) דמשמע כמאן דאמר אריבא לי הדא מילתא דנזירות דשלשים יום כמהלך ג׳ דמכאן ועד מקום פלוני: **רבא.** התם ליכא למימר הכי דכשהמזיק בדרך בכר עסקינן דהוא״ל והמזיק בדרך וקאמר מכאן ועד מקום פלוני מוכחא מילתא דאדעתא דליהוי נזיר כל זמן שיהא בדרך קאמר ועוד כיון דהמזיק בדרך ליכא למימר אריבא לי׳ הא מילתא ו)כמכאן ועד מקום פלוני דהא חזינן ה)דלא אריבא לי׳ דרך דהמזיק בדרך בכר: וקפריך אמתני׳ גופא דמכאן ועד מקום פלוני **ולהוי כל פרסה ופרסה.** חד נזירות דלמא האי דקאמר מכאן ועד מקום פלוני כל מנין פרסאות ט)מכאן ועד מקום פלוני קבל עליו נזירות של (ז) ו) שלשים ויהא מגלח בסוף כל שלשים ח) ויהא שלשה בהמות ולא הוה עד התם מאה פרסאות ליהוי נזיר מאה נזירות: **וליהוי כל אוונא ואוונא.** דליכא ממקום פלוני עד כאן כלומר קבל עליה חדא נזירות לכל אוונא דלא הוו עשריה של שלשים שלשים דמילתא דעבידא היא דמנו אינשי אוני כמה אוונות יש מכאן ועד מקום פלוני דבכל מקום מנו אוני ממה של כרך שכולן תליין לכרך ולשם הבר תדיר ולשם פורענין המם. ואוונא לועזין בני אדם קונטריד״א וכמו תאמנה שילה (יהושע טז) וכמו תאמנה מי ישיבנה (ירמיה ב): יא)**מי לא חנן.** בכי האי גוונא: **הריני נזיר בעבר הארץ וכשיעבר ראשי הרי** יב)(ה) **נזיר לעולם.** ומגלח אחת לשלשים יום דמשמע דאמר הכי עלי נזירות כמנין שיעבר ראשי יד): **כל מילתא דאיכא כיב קילופא.** כגון מכאן עד מקום פלוני לא קתני דליהוי כמאן דמקבל עליה חדא נזירות דאריבא לי׳ (ו) טז)[ואם] אמר הריני נזיר עד מאה שנה עד מלא אלף שנים אין זה נזיר עולם שיהא מגלח בסוף כל שלשים ושלשים אלא כמאן דמקבל כל ימיו. אבל היכא דלית ביה קילופא כגון שעיר ראשי וכחול היס דאין לדבר קיצבה איכא למימר דלהכי אמר הכי דנזירות הרבה קבל עליו כמנין שיער ראשו יח)והוא מגלח אחת לשלשים יום: יט)**רבא אמר שאני שערות הואיל ומובדלות זו מזו.** איכא למימר דלמנין שערות קיבל עליו נזירות הרבה ולכך מגלח אחת לשלשים אבל כ)אוונא ופרסי ליכא למימר הכי דהא ליתנהו מובדלות זו מזו דסדנא דארעא חד הוא איכא למימר ומשום הכי ליכא למימר כדאמרינן אלא חדא נזירות אריבא לי׳ כמיכן ועד מקום פלוני: **גבי יומי נמי.** כי אמר כמכאן עד מקום פלוני אימא נמי כמנין הימים קיבל עליו נזירות של כא) שלשים דהא יומי מיפסקי מהדדי כדכתיב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד: **פסס.** דכתיב קרא יום אחד לאו משום כב)דאיפסקו מהדדי אלא האי דקאמר שהוא יום אחד כג)דקיימא לן דלילא ויממא חד הוא שהילה הולכת ואור היום ולעולם לא מיפסקי מהדדי אלא האי דקאמר כדאמרינן אלא חדא נזירות אריבא לי׳ כמיכן ועד מקום פלוני קיבל עליו: **רבא אמר למה לך לאקשויי כולי האי שאני פסס.** נעמא מאי אמר כמ״ד אריבא לי מילתא (ו) כד)מיכן ועד סוף העולם ואינו זיר אלא שלשים דהא קאמר אחת דמשמע חדא נזירות היא בלבד הוא דקאמר והואיל דקאמר חדא לא אפשר דלא כה)אמרינן דהכי משמע האי דקאמר מיכן ועד סוף העולם (אם) כו) אבל היכא דקאמר מיכן ועד מקום פלוני ולא אמר אחת לא אפשר דאמינא לך דקביל עילויה כליר כז)דמהלך הימים דאיכא מאותו מקום עד אותו מקום פלוני: **מתני׳ אמר הריני נזיר ויום אחד.** (ט) נזיר שתי נזירות דכיון דאמר הריני נזיר מיילא עליה נזירות ראשונה וכי הדר ואמר כז)יום אחד או שעה אחת או אחת ומתלה שבנזירות תיילא עליה נזירות שניה ותייב שתים כט) דקאמר ועוד מתלה דכי אמר הריני נזיר אחת אל עליו נזירות אחת וכי חזר ואמר ומתלה אל עליו נזירות שניה אבל אם אמר הריני נזיר שלשים ואחד או שלשים ושתים (ה) כיון שפירש אינו נזיר שתים אלא כמנין הימים שקבל עליו: **גמ׳ למה לי למיתנא כל הני.** דמתייב נה בנזירות שתים ליתני חדא ומינה ידענא לאתריני: **לריכי.** דאי הוה תני הריני נזיר ויום אחד הוה אמינא הכא אלא דאמרינן דמתייב בשתי נזירות דכי אמר הריני נזיר תיילא עליה נזירות ל) והאי דהדר ואמר ויום אחד אדעתא דנזירות אחריתי קאמר ליה לפי שאין נזירות ליום אחד דהוי כמאן דאמר הריני נזיר יום אחד דתיילא (לא) עליה נמי נזירות שלשים: **אבל כי אמר הריני נזיר ושעה אחת.** אימא דתיהוי כמ״ד שלשים ואחד קמ״ל: ואי

ואימא שנה. דיש שנים מלאים ומרובים בימים כשהחדשים מלאים ויש פחותין כשהם חסרים: **שנים** מי מונין לימים. בתמיה א) ו)(ושיטה הוא וכו׳): תדשים אתה מתחשב לשנים. וכשהן מעברין מוסיפין תדש ולא ימים כי אם ט״ו והכא כתיב עד מלאת הימים הלכך ודאי בתדש מיירי: **הריני** נזיר אחת גדולה הריני נזיר אחת קטנה. כלומר לא שנא כי אמר גדולה ולא שנא כי אמר קטנה ואפילו אמר מכאן ועד סוף העולם לא הוי נזיר אלא שלשים יום וגדולה דקאמר כלומר גדול עלי הנזירות דטריחא עלי אם קטנה כלומר דלא טריחא עלי כלל: אפי׳ מכאן ועד סוף עולם.[1] בגמרא מפרש דטריחא ואריכא לי מלתא כמכאן ועד סוף העולם: **ואמאי והא מכאן ועד סוף העולם קאמר.** פירוש ואיהו נזיר לעולם ומשני הכי קאמר הריני[2] כלומר אריכא לי האי מילתא כו׳ לעולם[3] חד נזירות קבל עליה לקולא דהכי משמע טפי דאם הוא ר״ל מכאן ועד סוף העולם היה לו להזכיר מיון סוף העולם דיודע הוא שפיר דהעולם יש בו ממש מאות׳ מהלך והיה לו לומר ממש מאות שנים ולפיכך אזלינן לקולא כ״ג: **מכאן** ועד מקום **פלוני אומרים** כמה ימים עד מקום **פלוני פחות משלשים יום נזיר שלשים יום.** פי׳ דלא גרע מקיבל נזירות יום אחד דהוי נזיר שלשים יום ואם לאו אלף שנים אין זה נזיר עולם (ו) אלא נזיר לעולם רבה אמר שאני שערות הואיל ומובדלות זו מזו גבי יומי נמי הא כתיב[2] ויהי ערב ויהי בקר יום אחד התם לאו דמפסקי מהדדי הוא מאי קאמר ממא ולילא חד יומא הוא ולעולם לא מפסקי מהדדי רבא אמר למה לך אקשויי כולי האי שאני התם דהא קתני הריני נזיר אחת: **מתני׳** [3]הריני נזיר ויום אחד הריני נזיר ושעה אחת הריני נזיר אחת ומחצה ה״ז נזיר שתים: **גמ׳** למה לי למיתנא כל הני צריכי דאי תנא הריני נזיר ויום אחד הכא הוא דאמרי׳ אין נזירות ליום א׳ אמטו להכי קמני תרתין אבל הריני נזיר ושעה אחת לימני ל׳ ואחד יום קמ״ל ואי

ראשון הגון. וההגיא בגיתותא הריני נזיר כל ימי חיי הריני נזיר עולם ה״ז נזיר עולם בין שאמר הריני נזיר כל ימי חיי בין שאמר הריני נזיר עולם הוא נזיר עולם ומיקל בתער ומביא קרבן משום דלית ליה קיצוותא ק׳ שנה או אלף שנים אע״ג דלא יצריך כל כך ימים כיון דאית ליה קצוותא הוא נזיר לעולם ואינו מגלח כל ימי חייו ולא אמרינן הדא נזיר קיבל עליו: שאני שערות הואיל ומובדלות זו מזו. הלכך אמרינן דנזירות דמנין שערות קבל עליו אבל מכאן ועד מקום פלוני סדנא דארעא חד הוא ופריך יומי נמי מובדלים זה מזה והו״ל למימר דבמנין הימים קבל עליו שאני התם דקתני הריני נזיר אחת אפילו בב׳ נזירות ומגלח אחת לסוף שלשים ונוהג נזירות אחרת דכיון דאמר הריני נזיר קבל עליו נזירות אחד וכי אמר תו ביום אחד הרי יש כאן נזירות אחרת דאין נזירות פחות מל׳ יום ומכאילו אמר הריני נזיר ל׳ יום דיום א׳ חשוב כל׳ ולא

ז: כל כנויי נזירות פרק ראשון נזיר

וליהוי כל פרסה ופרסה. אמתני' פריך כי אמר מכאן ועד סוף העולם נתשוב כמה פרסה עד סוף העולם למנין שהעולם מהלך חמש מאות שנה ושמח[1] דמנין נזירות קביל עליה כמנין פרסאות לאחורא א) ולא מצינן לפרושי להקל ואין להקשות אם כן היה לו [לומר] מנין סוף העולם דנינהו[2] ליה טפי שיהא כל פרסה ופרסה בפני עצמו שיוכל לגלח עצמו בסוף כל שלשים יום אבל אין לפרש ולומר דקאי ופריך למאי דמסיק מייה דכיון דטעמא הוי משום דהמזיק בדרך אין בדעתו להיות נזיר כי אם בהיותו בדרך לכך צריך לפרש דקאי אמתני' ומשני בתמתא דלא מני פרסה דליכא למימר דכמנין פרסה קביל עליה ופריך ולהוה כל אורגא ואורגא כמנין מהלך ימים שעד סוף העולם קביל עליה נזירות מי לא תנן הריני נזיר כשער ראשי כו' הרי זה נזיר לעולם כו' אלמא נזירות הרבה קביל עליה ולא מפרשינן למילתיה לקולא למימר הריני נזיר שלשים יום וכשיער ראשי דקאמר כלומר אריכא לי אי מילתא ב)(דקאמר) כאילו אמרתי הריני נזיר כמנין שיער ראשי ומשני כל מילתא דאית ליה קצבתא לא קתני פירוש האומר הריני עד סוף העולם אית להו קצבתא דמהלך העולם חמש מאות שנה [ואם] נזירות במנין קביל עליה ה"ל לפרש להדיא אחרי שיש להם מנין ולכך י"ל דאד נזירות קביל עליה אבל שיער ראשי ועפר הארץ וחול הים אין להם קצבה ומנין ורוצה לומר דבמנין שיער ראשי קביל עליה נזירות ומה שלא פירש לפי שלא ידע מנין השיער: **והתניא.** בגיחותא שיש חילוק בין קיצבתא ובין לא קיצבתא[3] ימי חייו אי מזיר לעולם אין לו קיצבה שאינו יודע ימי חייו וה"ז נזיר לעולם כאבשלום ומיקל ומביא ג' בהמות למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה (דף ד:) אפי'[4] ק' שנה ואפילו אלף שנה ומסתמא לא יחיה כל כך וה"ל כל ימי חייו [ואפ"ה][5] חלוק בדינו דאין זה נזיר לעולם כאבשלום להקל אלא נזיר עולם נזיר[6] אחרון עד יום מותו וא"ת ב) כיון[7] [דמתלק] מתניתא [בין דאית ליה] קיצבתא לאלף שנים דאית להו קצבתא א"כ גם במתניתין יהיה נזיר אחרון עד יום מותו כמו באלף שנים וי"ל דשאני הכא דאמר הריני נזיר אלף שנים ולא אמר מכאן משמע נזירות אחרון קביל עליה אבל במתניתין אמר מכאן ועד סוף העולם דמשמע טופי אריכא ליה מילתא כמכאן ועד סוף העולם [מלומר] דנזירות אחרון קביל עליה מדלא אמר הריני נזיר עד סוף העולם ולא מייתי מהך ברייתא אלא דאיכא חילוק בין מילתא כמכאן ועד סוף העולם לבין מילתא דאית ליה קיצבתא [ולמילתא דלית ליה קיצבתא] דשלשה[8] עניני נזיר [ש] אמר כשיער כעפר כחול נזיר לעולם נזירות אחר נזירות ומגלח כל שערו בין ג) נזירות ומביא קרבנותיו אמר כל ימי חייו נזיר[9] לעולם [הרי זה] נזיר לעולם כאבשלום ולא לגלח לגמרי אלא להקל למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה ומביא ג' בהמות אמר מאה שנה או אלף שנה לא נזירות אחרון עד יום מותו ואינו לא מגלח ולא מיקל ולא מביא קרבן כל ימיו: ג) **הואיל** בו'. ואינו יומי מובדל זו מזו וי"ל דנזירות קביל עליה שאין חוטים מובדלות זו מזו ופריך גבי כו'[10] יום אחד מדקרי ליה יום אחד משמע להבדילו מיום[11] קאתי א"כ מהלכין[12] הימים ומובדלים גם הם ומשני הכי קאמר יממא וליליא חד יומא פי' הערב שלפני היום לענין[13] שבת ויו"ט ולא לאפוקי מיומא דבתריה קאתי אלא כל הימים נוגעים זה בזה: **שאני** התם דקתני הריני נזיר אחת. דמשמע ליה דקאי אריש דקתני הריני נזיר אחת גדולה או אם אמר הריני נזיר אחת מכאן ועד סוף העולם אחת: **הריני** נזיר ויום אחד. וסמך נזיר בדיבורו אצל היום ואצל השעה הוי כאילו אמר הריני נזיר ונזיר יום אחד או נזיר מאלה שלא היה יכול לקרב מיצת נזיר יותר אצל מאלה שלא היה יכול לומר הריני נזיר ומאלה דלא משמע מידי על מה מאלה על כן אמר נזיר אחת ומאלה וחשוב כאילו פירש ונזיר[17] ומאלה פירוש אלו נזירות ואם אמר בפירוש הריני נזיר יום אחד ואפילו שעה אחת הוי נזיר שלשים יום שאין נזירות ליום אחד וכל שכן לשעה הלכך הוי נזיר שמים: **הריני** נזיר ויום א' הבא הוא דאין נזירות ליום א'. פי' דחשבינן ליה כאילו אמר הריני נזיר ונזיר יום ל' ואילו אמר הריני נזיר ונזיר יום אחד ואין נזירות ליום[18] אלא ל' יום כלומר מני תרתי נזירות אבל אמר הריני נזיר כל ל"א יום ויהיה ל"א יום קמ"ל כיון דיש להוסיף על דבורו נוסף נזירות שלם: **ואי** תנא שעה אחת משום דלא נחית לדוקא. פי' דבר[21] שאינו יכול להיות שאין נודרין שעות וכיון שיש להוסיף על דבורו נוסף נזירות שלם אבל אחת ומאלה דנחית לדוקא שיכול להיות נזיר אימא לא קמ"ל דבכולהו נזיר שתים: **הריני** נזיר שלשים [יום] ושעה אחת. ומעתה לא קיימא דבור לנזיר לשעה והוי נזירות ל"א יום שאין הנזירות נשעות ומאותה שעה נעשה יום והוי כאילו אמר הריני נזיר שלשים ואחד יום דולאי חיל עליה ל"א יום דיום אחד מלטרף שפיר בהדי שלשים יום למיהוי נזיר כל ל"א יום והוא הדין אם אמר הריני נזיר שלשים (יום) ויום אחד דלא הוה נזיר אלא ל"א יום כיון שהפסיק בתיבת ל' דאריש אקי אלא דנקט אחד מן הדינין וממאי דסליק חילק הייהו דקאמר לעיל הריני נזיר ושעה אחת והוא הדין שיש לחלק אריש דמתניתין דקאמר הריני נזיר ויום אחד: **לא** שנו אלא דאמר ל"א יום. פי' [אז] לא הוי נזיר אלא ל"א יום אבל אמר שלשים יום ויום אחד נזיר שתים לפי שייתר בלשונו ב' פעמים יום וכדמפרש ואזיל דסבר לה כר"ע וק"ק דבמתניתין לא קתני אלא דאיכא ל"א יום אלא ל' ושעה אחת וי"ל דבמתניתין פירש ליאשנא דסליק הייהו הריני נזיר [ושעה] אחת (יום) והוא הדין דבריש נמי כי אמר הריני נזיר ויום אחד דהוי נזיר שתים [אי אמר] הריני נזיר [ל'] ויום אחד דהפסיק בתיבת שלשים דינתיים דלא הוי נזיר אלא שלשים ואחד יום ואהא קאמר רב לא שנו[23] שאינו מפרש דבהדיא ודייק ליה מדיוקא: **לא** את הבור כו'. שאינו בכלל בית וצריך מוכר זה ליקח לו דרך לבור מן הלוקח שמכר לו בעין יפה ולא שייר לעצמו: **אין** צריך ליקח לו דרך. דבעין רעה מוכר ושייר לעצמו דרך: **חוץ מאלו** וכו'. שייתר בלשונו שבאלו הכי לא מכר את הבור אלא לשייר לעצמו דרך קמיכוין: ו)**הריני** נזיר כשער ראשי **ובעפר** הארץ וכחול הים הרי זה נזיר לעולם ומגלח אחת לשלשים יום. פירוש נזירות הרבה קיבל עליו כעפר הארץ וכחול הים ומגלח ביום[24] שלשים ומביא קרבנותיו: **אין** זה מגלח אחת לשלשים יום. פירוש רבי סבירא ליה דנזירות מרובה[25] קביל עליו עד יום מותו עד שיאמר בפירוש נזירות כדמסיק ומי זהו מגלח אחת לשלשים יום האומר הרי עלי נזירות כשער ראשי וכעפר הארץ וכחול הים:

הריני

ואי תנא שעה אחת משום דלא נחית לדוקא אבל אחת ומחצה דנחית לדוקא אימא לא לימני תרתי קמשמע לן כולהו נזיר שתים: **מתני'** אהריני נזיר שלשים יום ושעה אחת נזיר שלשים ואחר יום שאין נזירות לשעות: **גמ'** אמר רב בלא שנו אלא דאמר שלשים ואחד יום אבל אמר שלשים [יום] ויום אחד נזיר שתים רב סבר לה כרבי עקיבא דדריש לישנא יתירא גדתנן לא את הבור ולא את הדות אע"פ שכתב לו עומקא ורומא הצריך ליקח לו דרך דברי ר"ע וחכ"א א"צ ליקח לו דרך ומודה רבי עקיבא בזמן שאמר לו חוץ מאלו שאינו צריך ליקח לו דרך:

מתני'

סם בור ודות לא מכר את הבור ואת הדות אע"פ שכתב לו עומקא ורומא: **וצריך.** לו למוכר ליקח לו דרך לילך לבור ודות שלו או יפרש באחיר דברי רבי עקיבא דקסבר (ב) בעין יפה הוא מוכר ולא שייר דרך לעצמו: **וחכמים אומרים אינו צריך ליקח לו דרך.** דלמרינן כשם שייר את הבור ואת הדות לעצמו כך שייר לו דרך: **בזמן שאמר לו.** מוכר בפירוש חוץ מאלו בור ודות כיון דאמר ליאשנא יתירא דהא אפילו לא אמר חוץ לא הוו מכורין להכי אמר חוץ לשייר לו את הדרך:

מתני'

ומי שנא שעה אחת. התם הוא נמי הואיל דלא נחית לנזירות דוקא למהוי שלשים יום ושעה אחת לפי שאין ג)נודרין לשעות להכי הוא דאמר דמתניא בשתי ג)נזירות: אבל היכא דאמר נזירות אחת ומחצה דנזירות נחת לדוקא אימא דלא לימני תרתי אלא מ"ש ימים בלבד: **קמ"ל.** דבכולהו מייב תרתי (ד) והיכא דאמר בריש הריני נזיר קמתמא מיילא עליה נזירות ג) וכי הדר ואמר או יום אחד או שעה אחת או נזירות ומחצה כיון דקיבל מקצתה ה)כמי שקיבל את כולה דמי ומייב בב' ה)נזירות: **מתני'** האומר הריני נזיר שלשים יום ו) ושעה אחת. נעשה כאומר ל"א יום ואינו מייב אלא ל"א יום בלבד: **גמ'** אמר רב. ז)הא דדייקי' ממתני' דכי אמר שלשים יום ושעה נעשה כמי שאמר ל"א ואינו מייב בנזירות אלא ל"א בלבד: **לא שנו אלא דאמר ל"א יום אבל אמר הריני נזיר שלשים יום ויום אחד.** כיון דאמר ליאשנא יתירא הוי נזיר שתים דרב סבר לה כר"ע דדרים ליאשנא יתירא דתנן המוכר ח)בית לאחרו והיה לו שם בור ודות לא מכר את הבור ואת הדות אע"פ שכתב לו עומקא ורומא: **וצריך.** לו למוכר ליקח לו דרך לילך לבור ודות שלו או יפרש באחיר דברי רבי עקיבא דקסבר (ב) בעין יפה הוא מוכר ולא שייר דרך לעצמו: **וחכמים אומרים אינו צריך ליקח לו דרך.** דלמרינן כשם שייר את הבור ואת הדות לעצמו כך שייר לו דרך: **בזמן שאמר לו.** מוכר בפירוש חוץ מאלו בור ודות כיון דאמר ליאשנא יתירא דהא אפילו לא אמר חוץ לא הוו מכורין להכי אמר חוץ לשייר לו את הדרך:

מתני'

מוסף רש"י

לא את הבור ולא את הדות. המוכר את הבית לא זכר את הבור שבה או את הדות. בור מחפירה בלא בנין מלים, ודות בבנין (ערכין ט:). אע"פ שכתב לו עומקא ורומא. כדאוקמא ר"ל דימי בגמרא דשומקא ורומא בחפירה לא קני ואהני עומקא ורומא ולא למיקני עומקא ורומא ולא למיקני בור ודות, שהמשיכן הלוקח בין הבית, שאינו עשוי אלא לשאוב ממנו מים (רשב"ם ב"ב מד ד וכעי"ז שם קלח:). צריך. מוכר, ליקח לו דרך. מן הלוקח ליכן בה לאותו בור ודות, שהרי כל הקרקע מכר לו ולא שייר בה כלום, דבבית לית ליה מוכר בין יפה מוכר (ערכין ט:). עי"ז ברשב"ם ב"ב שם בזמן, וחכ"א אינו צריך ליקח לו דרך. דמוכר בין רבה מוכר ודבר שייר לו (ערכין ט:). בזמן שאמר לו. מוכר לו, חוץ מאלו. בור ודות, שאינו צריך ליקח לו דרך. דאמר כיון דלא צריך לפרושי דבר מפתמא נמי אין בור ודות בכלל הבית ופירש, דאי לעפרי מילתא קאמר דאיכא מילתא שמשייר לעצמו (ערכין ט:) ולרבנן לא אמר יפוי כלל, דבלאו הכי שייר לעצמו דרך ולריוחא דמילתא לא נר בן שלא יאמר הלוקח בבית מכרת לי ולא עכבת דרך, שאין כל מוכרין בקילין בין יפה והלכך פירש כל כך (רשב"ם ב"ב סד:).

פי' הרא"ש

יו"ל כיון דאין נזירות פחות מ' יום וכן נמי הריני נזיר ושעה א' וכן נמי הריני נזיר א' ומחצה מפרשי לה הריני נזיר א' והריני נזיר מ[מתני'] הריני נזיר ל' יום ושעה אחת נזיר ל"א יום. שאין נודרים שעות ד"ל דהזכיר לי הוי כאילו אמר לי' יום ואי' יום דלא אמרי' ד"ם א' הוי נזיר בפני עצמו כיון דבעי לצרפו לכ"ל ל' שהזכיר תחלה ונ"ב א' הוי כיום א' דאין נודרין שעות אבל אמר הריני נזיר ושעה אחת לא רש"ל להוסיף [רק] נזירות אחרת שאין מונין נזירות לשעות אלא לימים ולא בא להוסיף כי אם יום א' (פי' ימים לשעות) והוי כאילו אמר ל"א יום: לא שנו אלא [דאמר] ל"א יום כר מר הא דאמר במתני' אבל אמר הריני נזיר ל' יום ונ"ב שהרא נזיר ל"א יום לפ' שאין נודרים שעות הה' כאילו אמר ל"א יום דר"ק דאמר ל' ואחד יום דר"א דל' יום ושעה אבל אמר ל' יום ויום א' מייתור לשונו דאמר הכי: לא את הבור ולא את הדות אם מכר לו בית סתם לא מכר את אלו. בור בחפירה ודות בבנין ו) ושניהם לבינו שמים ושוויין. וצריך ליתן לו דרך דמוכר בעין יפה מוכר ולא שייר לו דרך ורבנן סברי מוכר בעין רעה מוכר: בזמן שא"ל חוץ מאלו א"צ ליקח לו דרך דכיון דלא הוה צריך לשייר אלו ושייר ליאשנא יתירא לשייר לו דרך קא אתי הה"ה דרבנן סב" דליאשנא יתירא לשיורי קאתי אלא דליכא מידי לשיורי ונקט ר"ע דאיהו בפי' קאמר דלשפויי קאתי ואע"ג דרב פסיק התם הלכה כחכמים דמוכר בעין רעה מוכר מ"מ בליאשנא יתירא לא פליגי כדפרישית

ו) זולי ל"ל ושניהם לאו בידי שמים עבריין.

מסורת הש"ס

א) ברכות יט. כ"ב סד. קלח.; ב) יעב"ץ מ"ז, ג) ל"ל כל, ד) ל"ל טרחתא, ה) נ"ל אבל, ו) שייך לדף ח.

נוסחת הריב"ן

א) נחרין: ב) מזירות: ג) מזירות ל': ד) כאילו קבל כולה: ה) מזירות: ו) ל' יום ויום א' ושעה כו': ז) דהאי: ח) שדה:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה קמ"ל וכו' דהיכא דאמר: (ב) ד"ה וצריך וכו' דקסבר מוכר כעין יפה:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה ולהוה כל פרסה ופרסה וכו' לאומנא ולא מצינן נמתקו מיהות ולא מצינן. וב"כ ומנא לן כל"ל ל"מ: ב) ד"ה והתניא כגיחותא שיש חילוק וכו'. וא"ל כיון [דמתלק] מתניתא [בין דאית ליה] קיצבתא לאלף שנים דאית ליה קיצבתא עכ"ל. מן תיבת כיון עד תיבת קיצבתא נמחק וב"כ וא"מ גרס כיון דמתני' מתני' קצבתא: ג) ד"ה האילו וכו' ואינו יומי מובדל זו מזו וי"ל דנזירות קביל עליה שאין חוטים מובדלים זו מזו עכ"ל כל זה נמחק. ב"כ האילו ומובדלות זו מזו וי"ל דנזירות הרבה קיבל עליה משא"כ חוטים שאין מובדלות זו מזו כל"ל מ"מ:

הגהות התוספות

1. ל"ל ומשמ. 2. ל"ל דיש דנינהו ליה כו'. 3. ל"ל דתנינ' הריני נזיר כל ימי חיי לו מיר כו'. 4. ל"ל ואם אמר לפיני ק' כו'. 5. ל"ל אפ"ה. 6. תיבת נזיר נמחק. 7. ל"ל וא"ת כיון דמתמה מתניתין דאיכא קיצבתא לאלף שנים כו'. 8. ל"ל ושלשה. 9. ל"ל לו נזיר לעולם. 10. תיבת כו' נמחק, ול"ל יומי נמי הכתיב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד כו'. 11. ל"ל מיום אחר. 12. ל"ל מהלך הימים מובדלים גם הם. 13. ל"ל הענר שלפני היום עם היום שאחריו לענין שבת כו'. 14. ל"ל ומין. 15. ל"ל נזיר אחת אמרינן דנריאה ליה ואריכא ליה מילתא כמכאן כו'. 16. ל"ל לו נזיר ונזיר שעה לו נזיר ונזיר מאלה כו'. 17. ל"ל נזיר כלי ומ"ו. 18. ל"ל ליום אחד. 19. ל"ל נזיר ונזיר שעה כו'. 20. בס"א ל' ימים. 21. ל"ל נדר דבר כו'. 22. ל"ל מ"מ יום. 23. כלן הס"ד. ומה"ד דדרים ליאשנא יתירא. שאינו מפרש כו' כל"ל. 24. ל"ל בכל. תיבת ביום נמחק. 25. ל"ל מרובה.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com